

Vážené studentky, Vážení studenti,

přijměte, prosím, hromadné hodnocení a pár doporučení k vašim odevzdaným úkolům – vyhledávání. Komentář k citacím vám dodají kolegové do samostatného souboru, rozhodně však lze již v tuto chvíli doporučit generátor citací <http://www.citacepro.com/>

Většina z Vás se se zadaným úkolem vyrovnala výborně a vybrala si zajímavou výzkumnou otázku týkající se zadaného tématu „*Využívání sociálních sítí ve firemním prostředí*“. Ještě lépe se vedlo těm z vás, kteří si téma upřesnili, např. na *Facebook*, *nábor zaměstnanců prostřednictvím sociálních sítí*, *reklamní komunikaci* atd. Vypracování daného úkolu Vám zabralo více či méně času – odrážela se v tom jak Vaše předchozí zkušenost s vyhledáváním a licencovanými databázemi, tak i Vaše svědomitost (někteří z vás dohledávali i více dokumentů než pouze 4). U velké části prací bylo vidět, že jste výsledky pečlivě procházeli a hodnotili jejich relevanci.

Nyní pár „doporučení“:

- 1) Někteří z Vás i po vyhledání několika tisíc záznamů napsali, že vyhledávání neupřesňovali, protože si vybrali hned mezi výsledky vyhledávání na první stránce. Víím, že to bylo způsobeno zadáním úkolu a hlavně tím, že upřesnění vám bylo pouze doporučeno a ne „nařízeno“, ale v praxi je určitě lepší dotaz více konkretizovat, dle konkrétní situace používat Boolovské operátory, fráze atd., limitovat na vyhledávání v určitých polích, typech zdrojů apod. (o toto se většina z Vás snažila a vhodně tyto „nástroje“ používala).
- 2) **Závěrečné práce** jste nejčastěji vyhledávali v *Repozitáři závěrečných prací MU – is.muni.cz/thesis*, ale také v *celostátním repozitáři kvalifikačních prací – theses.cz*. „Problémem“ Thesis i Theses je fulltextové vyhledávání, tj. že nelze kombinovat hledané téma např. s rokem publikování závěrečné práce (pokud ho samozřejmě nenapíšete rovnou do vyhledávacího pole), větším problémem je spíše nemožnost kombinovat téma s katedrou, pracovištěm atd. Tzn. že můžeme říct, že buď vyhledáváte dané téma nebo si necháte zobrazit např. veškeré práce Vašich předchůdců, kteří např. obhájili bakalářský titul v roce 2015. Boolovské operátory zde nefungují jako operátory, nýbrž se berou jako vyhledávané výrazy, což vyhledávání

spíše komplikuje. Jediným možným omezením je fráze (slova v uvozovkách) nebo zadat požadovaný rok a název VŠ přímo do vyhledávání. Vyhledávání často vede k velkému množství výsledků. Na závěrečné práce se samozřejmě můžeme dívat i podle jejich hodnocení – tzn. upřednostnit kvalitní práci obhájenou za A, rigorózní, u které čekáme větší „znalost“ při zpracování tématu před bakalářskou, hodnotit je podle „kvality“ vzdělávání na dané VŠ (to už je obtížnější). Při práci s Theses jste zajisté zjistili, že plné texty prací pochází z MU, někdy z VŠE v Praze, u dalších VŠ jsou spíše výjimkou. Závěrečné práce můžete vyhledávat i přes *EBSCO Discovery Service*.

3) Vyhledávání mediálních záznamů v databázi *Anopress* bylo nejčastěji komplikováno hledáním vhodných klíčových slov. Je to dáno zaměřením této databáze, ne vždy se v „mediálních zdrojích“ o Vámi zvoleném tématu hojně publikuje. Občas může pomoci i hledání v určitém poli, např. titulku nebo hlavičky. Bohužel „obecnou radu“, která by ulehčovala vlastní vyhledávací proces příliš dát nelze, velmi záleží na tématu. Většinu z Vás musím velmi pochválit, že vyzkoušela několik alternativ zadání dotazu a našla relevantní záznamy. Jen bych ráda upozornila, že *Anopress* neslouží k vyhledávání odborných článků, k tomu jsou vhodné jiné zdroje viz bod č 4. Pokud se rozhodnete pracovat a zkoušet místo *Anopressu* vyhledávat v databázi ČTK, která má však poněkud odlišný charakter, tak je nutné dodat, že je dostupná pouze z IP adres fakulty FSS (konkrétně v učebně 54 a na vyžádání u služby v Ústřední knihovně FSS).

4) Články – využívali jste např. *EBSCO*, *Sage Journals*, *ProQuest*, *Cambridge Journals Online* a hojně službu *EBSCO Discovery Service* (vyhledávání ve více zdrojích současně). Opět bych ráda upozornila na „omezení“ vyhledávání, často jste se nechali ovlivnit tím, že se článek našel na prvních pozicích mezi vyhledanými záznamy a vyhledávání dále neomezovali. V praxi by tento postup nebyl možný – projít tisíce i více výsledků, zejména v *EBSCO Discovery Service* je nereálné. Proto připomínám využití boolovských operátorů, v pokročilém vyhledávání můžete vyhledávání omezit i časově, na určité pole (např. hledat v předmětových heslech, abstraktech, názvech dokumentu).

Pokud využíváte vyhledávání přes *EBSCO Discovery Service*, tak mohu doporučit „odznačit“ možnost „rovněž vyhledejte v plných textech článků“, která vede

k přílišnému zahlcení záznamy a určit si, ve které „disciplíně“ (oboru) problematiku hledáte, typ zdrojů (knihy, akademická periodika, recenzované... - tyto možnosti jsou i u výše zmíněných databází, většinou v pokročilém vyhledávání) atd. Rovněž je nutné přistupovat k tomuto nástroji jinak než k používání Googlu, tj. projít více než 1 stranu vyhledaných výsledků, s velkou pravděpodobností naleznete vhodné články třeba až na páté stránce.

5) Knihy – tady bych pouze ráda upřesnila, že databáze vyjmenované v bodě 4, není dobré používat k vyhledávání knih (s výjimkou služby EBSCO Discovery), ale zejména odborných článků. Ne že by tam záznamy knih vůbec nebyly, ale jsou tam hlavně recenze, případně kapitoly z knih, MU má v těchto databázích zakoupených e-knih pouze pár. Výjimkou je EBSCO, kde máme zakoupenou kolekci elektronických knih (cca 140.000 titulů). Rovněž jste vyhledávali v *souborném katalogu MU, E-reading Sage Knowledge*, někteří hledali i pomocí Googlu (i přes to, že se v naprosté většině případů nedostanete k plným textům „novějších“ knih vám alespoň doporučuji využívat část zaměřenou přímo na knihy – Google Books). Můžete vyzkoušet i vyhledávání mezi zakoupenými knihami od vydavatelství Taylor&Francis.

6) Shrnutí

Zdroje vhodné pro hledání jednotlivých typů dokumentů:

Závěrečné práce:

Archiv závěrečných prací MU (Thesis)

Portál vysokoškolských kvalifikačních prací (Theses)

EBSCO Discovery Service (EDS)

Odborné články:

Multioborové databáze – **EBSCO, Sage Journals, JSTOR, ProQuest, Wiley Online Library, Cambridge Journals Online, Oxford Journals Online...** (všechny možnosti viz stránky Knihovny FSS). Vyhledávání ve více zdrojích současně – **EBSCO Discovery Service.**

Odborné knihy:

Katalogy knihoven – MU, MZK, UK...

Souborné katalogy – CASLIN, JIB

Databáze elektronických knih – EBSCO eBook Academic Collection, Taylor&Francis...

EBSCO Discovery Service – "Seznam dostupných časopisů a knih" (e-knihy), ale i „klasické“ vyhledávání

Závěrem bych tedy ráda a s potěšením napsala, že jsem přijala všechny práce uložené v Odevzdáárně v ISu + práce zaslané do dnešního dne (13. 12. 2015) na e-maily vyučujících tohoto kurzu. Doufám, že Vám praktický úkol pomohl zorientovat se v univerzitních zdrojích, poznat jejich nepřeborné výhody a budete je při studiu využívat i nadále. Přeji Vám hodně úspěchů při závěrečném testu i při dalším studiu.

Prosím neváhejte se na mne či kolegu Jana Kříže obrátit, pokud budete chtít probrat něco konkrétního ve Vámi odevzdané práci nebo budu-li Vám moci být nápomocná při dalších dotazech/problémech týkajících se elektronických informačních zdrojů.

S přáním hezkého dne a příjemného prožití nadcházejících svátků

Dana Mazancová a Jan Kříž

ÚK FSS